

ЗАХОДИ УРЯДУ КОЛО МОБІЛІЗАЦІЇ ДОПОМОГИ

ГУВЕР СКЛИКУЄ КОНФЕРЕНЦІЮ.

ВАШИНГТОН. — Пів сотні визначних американських діячів згодилися служити в Краєвій Городянській Комітеті для Мобілізації Добродійності й Допомоги в 1932 році, який започаткував федеральний уряд.

На чолі комітету стоїть Нютон Д. Бейкер, бувший секретар війни з часів Вільсона, а між членами комітету є визначні фінансисти, економісти, промисловці, купці, суспільні діячі, робітничі лідери, тощо. Представляють вони довгий ряд громадянських і допомогових організацій, як: організацію „Вай-Ем-Сі-Ей“, Скватві, Федерацію Церков.

Комітет мій має на цілі ствердити величезну потреби допомоги, а далі скоординувати всі допомоги, себто завести в них такий порядок, щоби не було повторення допомоги в одних місцях, а браку допомоги в других.

Першою функцією організації буде скликання конференції для обговорення способів продовження допомоги всіма місцевими чинниками. Ця конференція має відбутися дня 15 вересня у Вашингтоні.

З ПЕРЕДВИБОРЧОЇ КАМПАНІЇ.

ВАШИНГТОН. — На з'їзді лідерів демократичної партії з'явився Джон Гарнер, номінат партії на уряд віцепрезидента Злучених Держав, та у відповідь на відповідні запити заявив з притиском, що говорення про нього, будище він був проти партійного кандидата при минулих виборах через його релігію, є чистою вигадкою. Він каже, що перед Американою стоїть тепер перше питання: пократити Гувера за 4 роки злої адміністрації.

Републіканські провідники зі східних степів отворили квартиру в Нью Йорку, в готелі Валдорф.

НА ЗАХОДІ ШИРИТЬСЯ „ФАРМЕРСЬКИЙ СТРАЙК“.

ДЕ МОІН (Айова). — Якій тиждень тому стали околиці фермери протестувати проти низьких цін на рілнничі продукти. Серед них повстала думка завести фармерський страйк, себто перестати привозити до міста рілнничі продукти, так до того, поки фермери не дістануть хочби ціни своєї праці. Рух спершу виглядав слабкий, а його успіх безвиглядний. Та він ріс у міру поступу часу. Фермери не перестали в способах, щоби наклонити інших фармерів до приступлення до руху. Нині вже всі торговці відзначають поважно недостачу фармерських продуктів.

При візді до міст стоять фермери, здержуючи інших фармерів, котрі везуть до міста яйця, ярини, молочні вироби, качуки: „Фармерське свято. Не продавайте нічого“. Багато фармерів вертається, а декотрі опираються. Приходить до суперечок, погроз, ба навіть бійки. Деколі „страйкові пікети“ повертають „страйковим“ ладунку ярин чи молока. Декотрі нині „страйкарі“ роздають молоко серед безробітних.

Серед фармерів тепер повстала думка поширити рух і на інші степи та заснувати для цієї цілі спеціальну фармерську організацію.

ЧИСЛО ЖЕРТВ ГУРАГАНУ РОСТЕ.

ГЮСТОН (Тексас). — У цілій околиці, північній гураганом, відбувається недостача поживи й медикаментів. Число жертв гурагану показується багатоглибим, ніж здавалося спершу. Досі начислено вже 32 тіла людей, які загинули в часі бурі. Матеріальні втрати рахують на грубі мільйони.

ЗА РОБІТНИЦЬ ЗАПЛАТУ В КОПАЛЬНИМ ПРОМИСЛІ.

ТЕЙЛОРВІЛ (Іллойн). — Це місто виглядає ніяк гейби було в облозі: воно обгородилося колючими дротами, забарикадувалося воями, троками й автами та обставилося озброєними сторожками. Все це через те, що страйкуючі проти зниження робітничої заплати майнери загрозили, що незадовго прийдуть до міста переконувати страйкованих майнерів покинути праця. Майна тут працюють, тоді як у сусідньому Спрінгфілді коло майні стоять страйкові пікети, не пускаючи до роботи нікого. Спрінгфілдські майнери не працюють, а ждуть на вирішення тактики своїми лідерами, які мають відбутися збори чини днями.

На конвенції судибструкту 7-мої майнерської організації заявив секретар-скарбоник юні, що він не припускає, щоби власники знижили робітничу заплату без порозуміння з робітниками.

ЗЛОВИЛИ ВЕЛИКАКАСЬКУ РИБУ МЕЧ.

БЛАК АЙЛЕНД (Род Айленд). — На рибальській катер „Джорджіо“ витягнуто великанську рибу меч, що має 14 стій довжини та важить коло 800 фунтів.

Два брати Сайер побачили рибу, вбили в неї сильний гарпун та по двогодинній боротьбі витягнули її на лодку. Як її розрізали, то виявили з її черевця рибу туну ваги 19 фунтів, яка риба мей проковтнула цілу.

ВАЖНЕ ДЛЯ ВІДДІЛІВ У. Н. СОЮЗА

ГОЛІТІОН, МАСС., І ОКОЛИЦІ; БОСТОН, МАСС., І ОКОЛИЦІ; ПРАВДЕНС, Р. АЙ., І ОКОЛИЦІ; ВУНСАКЕТ, Р. АЙ., І ОКОЛИЦІ; НЮ БРІТЕН, КОНН., І ОКОЛИЦІ; АНСОНІЯ, КОНН., І ОКОЛИЦІ!

Отримуватимуться всі Союзівці, що

РЯД СОЮЗОВИХ ЗБОРІВ

В СПРАВІ РЕФОРМИ І ЗАВДАННЯ У. Н. СОЮЗА НА БУДУЧЕ відбудеться після салдунової черги:

3. В СЕРЕДУ, 17. СЕРПНЯ 1932, В ГОДИНІ 7-МІ ВВЕЧІР, В UITY HALL, 109 POTTERS AVE., PROVIDENCE, R. I.
4. В ЧЕТВЕР, 18. СЕРПНЯ 1932, В ГОДИНІ 7-МІ ВВЕЧІР, В ЦЕРКОВІ ГАЛІ, 394 BLACKSTONE ST., WOODSOCK, R. I.
5. В ПЯТНИЦЮ, 19. СЕРПНЯ 1932, В ГОДИНІ 7-МІ ВВЕЧІР, В ЦЕРКОВІ ГАЛІ, 64 WINTER ST., NEW BRITAIN, CONN.
6. В СУБОТУ, 20. СЕРПНЯ 1932, В ГОДИНІ 6-ТІ ВВЕЧІР, В (СТАРІЙ ЦЕРКВІ) LIBERTY HALL, ANSONIA, CONN.

Реферувати будуть: М. Мурашко, гол. пресд.; і Р. Слободея, гол. фін. секр.

Проститься всіх урядників і членів повних місцевостей і околиць взяти як найчисленнішу участь.

Головна Канцелярія У. Н. Союзу.

НЕ ПОДОБАЮТЬСЯ АМЕРИКАНСЬКІ КРУЖАКІ.

Англійський фавхеве по воєнно-морським справам, Бай-вотер, умістив в газеті „Ді Дейлі Телеграф“ статтю у справі будови Американою нових кружляків. Байвотер каже, що будова Американою нових десятихвіст-тонових кружляків типу кружляка „Портленд“ значно підвищує бездальність американської флотії перед англійською.

З ОРГАНІЗАЦІЙНОГО ЖИТТЯ УКРАЇНСЬКОГО СТУДЕНТСТВА.

(УП) Як-доповідається, закло-жені свого часу при Українському Науковому Інституті в Берліні Українське Академічне Товариство, що складалося переважно зі студентів-стипендіатів тогож Інституту, постановило на своєму останньому зібранні припинити свою діяльність з огляду на важкі життєві відносини в Європі та на певні обмеження в придільній стипендії для студентів з боку Інституту. Товариство свого часу досить гарно розвивалося. Воно давало до-сить багато рефератів з різних областей життя й науки. Всі ці реферати відбувалися в Українському Науковому Інституті і доповнювали діяльність Інституту як внутрі та поза ним. Під дагу пору залишались в Берліні лише дві студентські організації, а саме: Спілка Студентів України у Німеччині, що рахує за собою вже понад 10 літ активної діяльності, та порівнюючи, це, мододе товариство, корпорація „Заревно“. Активність цих двох товариств проявляється більше в загально-пропагандивній діяльності та в зв'язках з чужинськими студентськими організаціями.

З СПОРТОВОГО ЖИТТЯ УКРАЇНСЬКОГО СТУДЕНТСТВА В БЕРЛІНІ.

(УП) Дня 17 липня 1932 по-обіді в Шмандалі коло Берліна грала українська студентська волейболова дружина з такою ж дружиною московською. Гра відбулася на вивоз Москві. Висади: 15:13, 15:22, 15:27, 15:34, 15:40. Остатньою 5:0 на користь України. Як зауважуємо, збирається там сама дружина грати також з репрезентативною волейболовою дружиною Високої Технічної Школи в Берліні. Українська дружина складається зі студентів, мешканців Українського Студентського Дому в Берліні.

ПІДГОТОВКА ДО ОСІННІХ ЛІПСЬКИХ ЯРМАРКІВ.

(УП) Під теперішню пору ведеться підготовка до липського осіннього ярмарку. На цьому ярмарку буде влаштована окрема вистава реклами навіть для малих підприємств. Виставу що влаштовується вже від осені 1930 р. і чимраз її більше підшукують. Разом з липськими торгми відбудеться в Ліпську також і спеціальна рекламова вистава всіх предметів, що їх долається до купуваного товару і цілі реклами, як от малі дитячі бальоники, календарі, нотесні ітп.

Рівнок окремо буде влаштована вистава віконних ре-визій в крамничани. На це звертається тебє дуже велику увагу, бо купці помітили, що добре влаштована вистава товару у вікнах крамниць притягає можливо більше публіки ніж інші роли реклами. Розуміється, що такі декоративні віконні вистави мусять бути раз не дорогими, даліше не-регламентними, а відтак відпові-дати естетичним вимогам, а при цьому всоьому притягати глядачів і робити з них покуп-ців.

НОВА ФІЛЬМОВА КОМПАНІЯ.

(УП) Як доповідається, зало-жено в Амстердамі нову філь-мову компанію під іменем „Ін-тернаціонале Адафон“. Ця компанія закладає вже кілька фільмів по європейських цен-трах, між іншими в Берліні. Акційний капітал компанії ви-носить 1,700,000 голландських гульденів. Президентом компа-нії вибрано проф. Кінемана, зв'язного в фільмовому світі зі своїх винаходів в області тон-фільми. На сезон 1932/33 ви-пускає компанія такі фільми: „Пісня чорних гір“, „Тінь над границею“ (фільма з життя контрбандитів), „Море клуче“, „В лісі й на леваді“, „Кричи в нощі“ й інші.

До цієї нової фільмової компа-нії варто би звернутися, щоб зробила кілька фільмів з української життя. На це об-ставину варто звернути увагу наших чинників, що більше на-каляються фільмово.

ГРИМ УБІВ 25 ОВЕНЦІ.

Коло Вомерт у Німеччині вбив грим нараз 25 овенц. Пер-ше бурею віпці змисли були тісно в одну кулі і так ішли, що не могли собі пояснити, що на-раз загинули 25 овенц. Інші не було неможливо.

ПОЛЬСЬКА КОЛЬОНІЗАЦІЯ УКРАЇНСЬКИХ ЗЕМЕЛЬ.

Німечкний військовий жу-рнал „Мільтервохенблатт“, що рахує за собою 117 літ існуван-ня, помістив у найновішій числі з 11. липня обширну статтю про військову колоні-зацію українських та біло-руських земель польськими військовими колоністами. Звертається в тій статті ува-гу на недооцінку Польщею умов відносно України та на упослідження українського на-селення при колонізації.

ТРАГІДИЯ ЧОРНОМОРСЬКИХ КУПЦЕВИХ МІСЬЦІВ.

Бесарабська преса скаржить-ся на те, що під пресією кри-зи осталися купувелі місця довкола Акерману без гостей. Будаки, Сергієва, Буриас, Бу-газ, Тузай й Акімет, що помі-щують звичайно в цей рік кількості літників, цього року не мають нікого, дарма, що гарно приготувалися.

ЖИДІВСЬКИЙ ПОХОРОН НА КАТОЛИЧЬКОМУ КЛАДОВИЩІ.

Як повідомляють з чеського Берна, помер там один з най-більших місцевих купців, Ер-нест Рот. Лишив він величезне майно, яке обчислюється на 50 мільйонів корон. В своєму за-віччю бажав померши, який був жонатий з католичкою, а сам остався жидом, щоби во-н був похований на жидівсь-кому кладовищі, але тіло щоби зложено на католицькому кладови-щі, де лежить його жінка.

Родина помершого звернула-ся до рабіна з проханням до-зволу викопати останне ба-жання помершого. Рабін до-зволів і по відправі похорону по єврейському обряді до-вину зложили на жидівський караван і перевезли на като-лицьке кладовище.

ЛАТИНКИ РУХАЮТЬСЯ.

Серед латинкив у тереб-вельським повіті дається за-вважити рух. І так, у Застіноу починають будувати людвий дім. Дня 17-го липня ш. р. да-вали польське представлення. Тут перебуває директор польсь-кого теребівельського гімназі, Місона. В селі Наууже розпо-чали латинкив будувати дім, де він відбували повозину сті-м. Таксамо почали рухатися ла-тинкив в селі Кривинка. Не-давно давали фестин, з якого дохід (в сумі кількості золо-тих) призначено на будову лю-дового дому. По більшій ча-стині беруть вони собі приклад з України.

БІЛКА ПАРУБІВ.

Парубочий доріст із села Старибча, рішківського повіту, прийшов на весілля до села Ненадівки, в колбушівському повіті. На весілля почалася білка. Парубки зі Старибчи почали стріпати з криків до своїх противників із Ненадівки та вбили 20-літнього Вой-ні Кукушу.

ВОЗДУШНА ТРУБА.

Над селами Угорники, Микитівка, Палаууже й Палахари (пов. Стеніславів), пройшла позачинна труба. Збіжє, що ло-жить не тільки зжити, зовсім як-би в Палауужі сховала тру-ба одного чоловіка й він зги-нув на місці. В Палахарах схо-дила труба чоловіка з воза й кинула його під коні. На ша-ста, він вийшов цілий. Шкоди, заподіяні трубою, великі.

РОБІТНИКИ РОЗБИГАЮТЬСЯ З ДОНЕЦЬКОГО БАСЕЙНУ

ГОЛОД І БРАК УСЯКИХ ЗАСОБІВ ДО ЖИТТЯ ПРИМУШУЄ РОБІТНИКІВ КИДАТИ ПРАЦЮ.

МОСКВА (СССР). — Робітничі непорозуміння знову виникли в найголовішому вуглевому райо-ні радянського союзу, в донецькому басейні на Ук-раїні. За останніх два місяці залишили працю яких 25,000 майнерів, що примушені голодом та недо-стачею рілних інших засобів, конче потрібних для жит-тя, тікати в світ за очі зі своєї праці. Таксамо не-платення своєчасно заробітку є важною спонукою для робітничества, щоб залишити праця.

Навіть робітники, які платно одержували точ-но, не встали за неї вижити; бо кожний кваліфіков-ний робітник отримував 75—100 рублів на місяць, а за найкоченіші зарчі, як що їх відстане, треба пла-тити від 70 до 120 рублів на місяць. Радянське вла-да пробує заступити втечу кваліфікованого робіт-ництва некваліфікованим, але це справи мало по-магає. Робітничі нелади в донецькому басейні прива-ля до того, що здобування вугля впадо до 85,000 тун у день, а в березні цього року, коли ще не було робітничих непорозумінь, пересічно добувалося що дня 186,000 тун угля.

Залегання харчова криза в Росії дійшла вже до того, що влада зменшила на половину щоденну хар-чову пайку навіть чужинським інженірам та фа-ховцям. Вони тепер будуть одержувати зі спеціаль-них комуністичних крамниць, лише для них призна-чених, харчі в дуже обмежений кількості, але всеж значно більш, ніж кожний російський робітник чи громадянин. Лише дипломати та кореспонденти чужинських газет можуть діставати харчі в необ-межений кількості з призначених для них крам-ниць у Москві.

БЕЗРОБІТЦІ ІТАЛІЇ ЗБИГАЮТЬСЯ.

РИМ (Італія). — По кінці липня нараховано в Італії 931,291 безробітних. Це на 26,000 більше, ніж їх було по кінці червня. Уряд дає допомогу 275,000 безробітним.

РОСІЯ ТВОРИТЬ СОЮЗ ПРОТИ АНГЛІЇ.

МОСКВА (СССР). — Не зважаючи на те, що в Росії все більше зростають внутрішні труднощі, во-на на міжнародному полі здобуває собі певні успі-хи. Росія тепер приятельно з Італією, Туреччиною й Персією та старється утворити з ними східно-се-редземний блок, який буде направлений проти Ан-глії, а то й проти Франції.

Щоб розв'язати собі руки для протиянглійської політики, Росія шукає тіснішого порозуміння з Польщею, яка тепер також не хоче війни, бо боїть-ся гітлеризму в Німеччині. Росія стремить до по-дагнення своїх стосунків таксамо з Японією. До гітлеризму в Москві ставляться прихильно, бо ду-мають, що він розчарує скоро німецькі маси, коли нічого не дадуть ім задовольного-їх патріотич-ні почуття, які гітлеризм так старанно роздумує.

ШЕ ОДНО ЛИХО В КИТАЮ.

ШАНГАЙ (Китай). — Північна частина Ки-таю, що вже багато знавала лиха від повені, чуми, холери, голоду, бандітизму й т. п., переживає ще одно лихо. Тепер цю частину Китаю навістили мір-яди саранчи, що пожирала вську ростиність на шля-ху свого лету. Вась урожай збіжжа та рижу вже за-гинув.

Комуністичні армії в різних напрямках здобу-вають певні успіхи й захоплюють все нові терени. Уряд не встали боротися з ними, бо тепер заклопо-таний тисячами інших справ, які нищать населення та дезорганізують урядові апарати й саму армію. Разом з тим уряд занепокоєний тим, що все зрос-таюча протиянглійська агітація та бойкот японського краму приведуть до нового активного виступу я-понської армії на терени Китаю.

НАЙЛІПШЕ ЖИДАМ У ПАЛЕСТИНИ.

ЖЕНЕВА (Швайцарія). — Тут відбувається перший світовий всежидівський конгрес. Підчас за-сідань конгресу стверджено, що найліпше мате-ріально й морально Жиди почувають себе в Пале-стині. Жиди тепер планують створити світову жидів-ську організацію, яка була би під протекторатом Ліги Націй та могоб-тісно співробітничати з Лігою в жидівських справах.

ГІТЛЕР ПРОЗІТЬ ФОН ШЛЯХЕРОВИ.

БЕРЛІН (Німеччина). — Після того, як прези-дент Гінденбург відмовив Гітлеру в призначенні його канцлером Німеччини, Гітлер виступив гостро проти воєнного міністра, генерала фон Шляхера. Гітлер заявив, що коли він стане канцлером, то пер-шим його дієм буде виконати з міністерського становища фон Шляхера. Тимчасом у Німеччині все більше шириться га-дка, що по уступленню фон Папена, колиб таке ста-лося, на становище канцлера прийдє фон Шляхер, який уже давно є вказістю укримим диктатором ні-мецької урядової політики.

"СВОБОДА" (LIBERTY)

FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Sundays and holidays
at 81-83 Grand Street, Jersey City, N. J.
Owned by the Ukrainian National Association, Inc.

Edited by Editorial Committee.

Entered as Second Class Matter at the Post Office of Jersey City, N. J.,
on March 30, 1914, under the Act of March 8, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for in Section 110
of the Act of October 3, 1917, authorized July 31, 1918.

SUBSCRIPTION RATES:

Three cents a copy	ПОДИНОКЕ ЧИСЛО ТРИ ЦЕНТИ.
One year \$7.00	На рік \$7.00
Six months \$3.50	На шість місяців \$3.50
Three months \$2.00	На три місяці \$2.00
Foreign and Jersey City Rates:	В Джерсі Сіті і Заграницю:
One year \$10.00	На рік \$10.00
Six months \$5.00	На шість місяців \$5.00
Three months \$2.75	На три місяці \$2.75

За оголошення редакція не відповідає.

3 Канади належить посылати гроші лише на 1. зв. Foreign Money Order.

Тел. "Свобода": Montgomery 9-0498. Тел. V. H. Soska: Montgomery 9-1838.

Адреса: "СВОБОДА", P. O. BOX 346, JERSEY CITY, N. J.

УРЯД І НАРІД

У своїй промові, котрою теперішній президент Гувер прийняв номінацію себе кандидатом републіканської партії на уряд президента Злучених Держав, бесідник підняв в різних місцях дуже цікаві питання, які хоч не звертають на себе ближчої уваги, то певно походить з його особистого досвіду.

В одному такому уступі Гувер говорить про відносини між урядом і народом. Уряд він вважає провідниками, лідерами, народом, що при американській демократичній системі відповідає формально дійсності. Говорячи про це питання, Гувер між іншим остерігає Американців перед похиткою, що уряд бумісто звільняє з відповідальності народ. Хоч уряд сповняє свої функції як слід, то це не звільняє громадян від діяльності на користь і допомогу своїм сусідам і ближнім.

Можна догадуватися, що президент Гувер уважав за відповідне звернути Американців увагу на цю похитку, бо в своїй практиці він певно не раз натрапив на це нерозумне становище. Він мусів відчувати не раз на своїй шкірі, що Американці думали, що всі їх робота скінчилася, коли вони вибрали себе президента та поклялися на нього, що він їм все зробить, хочби вони й напальцем не кинулися.

З цим досвідом президента Гувера годиться багато думачок Американців. Не один з них уже заобсервував цей факт, що Американці шквяться урядом у часи виборів, а поза тим за нього забувають. Мав сповняти його волю, але по виборах дається йому волю робити, що йому подобається.

Один американський лікар, вблизюючися в цю прикмету Американців, поясняє її як признаку нервовості, політичної незрілості Американців. На його погляд, це є дитявство, бо дозрілий чоловік не втіває від відповідальності, але бере її на себе. Дозрілий нарід не спускається на уряд, зберігаючи його від небажаних кроків та підтримує його в корисній роботі. Це тільки дитина же некого від старших батьків, учнівців, лідерів, але сама нічого не робить. Це тільки дитина не цікавиться, як все робиться, а вдовольняється вислідом. Це тільки дитина нірака, як чогось не зроблено. Дозріла людина дивиться, чи не треба їй зробити те, чого вона жде від другого.

По дитинячому поступати можуть не самі тільки діти. Деколи люди з бородами й з лисинами й сивим волоссям поступують як беззусі дитваки, яким молоко щойно обсохло на губі.

КАРТИНИ З ОРГАНІЧНОЇ ПРАЦІ В РІДНІМ КРАЇ

I.

Треба просто подивитися, як наші "пшицади" нічого не навчилися ні з чуток, ні з своєї власної роботи. Усе це по їх пустих головах гарцюють думки й плани про сполонізованість цих шістьох мільйонів Українців, котрих насильно й при допомозі дипломатичних крутств Дмовського і товаришів прилучили до свого "панства".

І до чого можуть причинитися такі плани, а хочби й проби виконання таких планів — коли українська маса стоїть тверда як крик й у жаді способи ані рушитися з місця, ані перемалювати на біло-червону не дається!

Тому цілі мож би писати про те, на як сектатурі вона наражає, на як її з всіх боків, на усіх планах публічної діяльності — пса виборять — таї нічого їй не годні такі відати.

А треба знати, що остання визвольна війна зашліла в українських масах величезне почуття української національної приналежності.

Певна річ — що значна частина наших селянських кругів належить до мало просвічених, але в кождім і найбільше глупих гірських селі жиде двох-трох бущих часів кошової української армії, котрі оповідають про її подвиги, про не так ще давні бої за свободу рідної землі. — А молю — хочби й неписьменні — слухає тих оповідачів, а серця їм запалюються й огнем любові до своєї Вітчизни і надією, що і для неї прийде час чести також на поле слави.

А щоб доперва говорити про ті села, в котрих є досить письменних, та в котрих є кмітцтво української товариства, або читальні. — До тих сіл не лише що доходить звичайні популярні часописи — але й високопатрістичні видання "Червоної Калини", котрі майже виключно присвячені описам наших визвольних боїв.

Така лектура робить своє і має вплив особливо на молоді, з котрої рекрутуються тепер найкращі діти по наших селах. Очевидно річ, що є, на жаль, сотки сіл — цілком же самовільним рухом не обізнаних, як ось Лемківщина, ко-

як і так сталося: Перший реферат про книжки, бібліотеки

як і так провадити виголосів д-р Р. Крильовський а його реферат тривав півтори години.

Другий реферат про діяльність у читальнях "Просвіти" й не достатки й як їх направили виголосив директор філіяльної канцелярії, молодий інженер Б. Велегорський, а його реферат тривав дві години й дев'ять minut.

Третій реферат про матеріальну поміч для головного товариства "Просвіти" у Львові

виголосив заступник філіяльної голови д-р Я. Шиняло. Той реферат тривав сорок п'ять minut.

Ми тут намісником подаємо навіть час тривання поодиноких рефератів, щоб їх характеризувати, з яким ґрунтовністю справи обговорювано.

Крім цього на увагу, що делегатами були понайшвидішими, наші селяни, то зрозуміємо, яка велика користь з такої анкети виходить.

Іван Гуцуляк.

СТОРИНКА ІСТОРІЇ

Участь Височан та Кожушного у подіях 1918—1919.
(Уривок із праці "Визвольний рух на Лемківщині")

Височани враз із присіком Кожушного, то невеличке село з сільською повістю. Самі Височани числять приблизно 330 душ, а Кожушного коло 280 душ Українців. Поляки у селі Полоний. Ці місцевості лежать майже при залізничному шляху на Лупків, а до залізничної станції Шаване є від села лише 5 кілометрів.

Саме село враз із присіком опущене та занедбане; нема в ньому голови, що змогла би селі повести на шлях просвіти та розвитку. Парох — людина не лиха, але вже довший старий, не в силі зайнятися всіма справами своєї парохії, до того Полоний, Височани, Каминин та Кожушнин, хоч його працю сиділо в Полоний, що треба признати. Що енергійніші одиниці вимігрували до Америки та в Чехословаччину, дома лишилася сіра маса, що тремтить перед кождим, боїться всіх і вся.

А чейже давніше — хоч і не так то давно — іншаке трохи "сувало" і Височани й Кожушні не брали участі у визвольному руху 1918/1919, належали до "Комарчанської републики", що змозі обстоювали свою волю та самостійність.

Про ці події від листопада 1918 до 23. січня 1919 хочуть яркз розказати, спираючися головним на оповіданнях учасників Івана Сухина та Павла Качака.

З початком листопада 1918 — командант станції української жандармерії в Шаваному, бувший австрійський штабс-

фельдфебель, Володимир Кур-Кожушного, то невеличке село з сільською повістю. Самі Височани числять приблизно 330 душ, а Кожушного коло 280 душ Українців. Поляки у селі Полоний. Ці місцевості лежать майже при залізничному шляху на Лупків, а до залізничної станції Шаване є від села лише 5 кілометрів.

Саме село враз із присіком опущене та занедбане; нема в ньому голови, що змогла би селі повести на шлях просвіти та розвитку. Парох — людина не лиха, але вже довший старий, не в силі зайнятися всіма справами своєї парохії, до того Полоний, Височани, Каминин та Кожушнин, хоч його працю сиділо в Полоний, що треба признати. Що енергійніші одиниці вимігрували до Америки та в Чехословаччину, дома лишилася сіра маса, що тремтить перед кождим, боїться всіх і вся.

А чейже давніше — хоч і не так то давно — іншаке трохи "сувало" і Височани й Кожушні не брали участі у визвольному руху 1918/1919, належали до "Комарчанської републики", що змозі обстоювали свою волю та самостійність. Про ці події від листопада 1918 до 23. січня 1919 хочуть яркз розказати, спираючися головним на оповіданнях учасників Івана Сухина та Павла Качака.

З початком листопада 1918 — командант станції української жандармерії в Шаваному, бувший австрійський штабс-

фельдфебель, Володимир Кур-Кожушного, то невеличке село з сільською повістю. Самі Височани числять приблизно 330 душ, а Кожушного коло 280 душ Українців. Поляки у селі Полоний. Ці місцевості лежать майже при залізничному шляху на Лупків, а до залізничної станції Шаване є від села лише 5 кілометрів.

Саме село враз із присіком опущене та занедбане; нема в ньому голови, що змогла би селі повести на шлях просвіти та розвитку. Парох — людина не лиха, але вже довший старий, не в силі зайнятися всіма справами своєї парохії, до того Полоний, Височани, Каминин та Кожушнин, хоч його працю сиділо в Полоний, що треба признати. Що енергійніші одиниці вимігрували до Америки та в Чехословаччину, дома лишилася сіра маса, що тремтить перед кождим, боїться всіх і вся.

А чейже давніше — хоч і не так то давно — іншаке трохи "сувало" і Височани й Кожушні не брали участі у визвольному руху 1918/1919, належали до "Комарчанської републики", що змозі обстоювали свою волю та самостійність.

Про ці події від листопада 1918 до 23. січня 1919 хочуть яркз розказати, спираючися головним на оповіданнях учасників Івана Сухина та Павла Качака.

З початком листопада 1918 — командант станції української жандармерії в Шаваному, бувший австрійський штабс-

фельдфебель, Володимир Кур-Кожушного, то невеличке село з сільською повістю. Самі Височани числять приблизно 330 душ, а Кожушного коло 280 душ Українців. Поляки у селі Полоний. Ці місцевості лежать майже при залізничному шляху на Лупків, а до залізничної станції Шаване є від села лише 5 кілометрів.

Саме село враз із присіком опущене та занедбане; нема в ньому голови, що змогла би селі повести на шлях просвіти та розвитку. Парох — людина не лиха, але вже довший старий, не в силі зайнятися всіма справами своєї парохії, до того Полоний, Височани, Каминин та Кожушнин, хоч його працю сиділо в Полоний, що треба признати. Що енергійніші одиниці вимігрували до Америки та в Чехословаччину, дома лишилася сіра маса, що тремтить перед кождим, боїться всіх і вся.

А чейже давніше — хоч і не так то давно — іншаке трохи "сувало" і Височани й Кожушні не брали участі у визвольному руху 1918/1919, належали до "Комарчанської републики", що змозі обстоювали свою волю та самостійність.

цію. В склад міліції входили всі, хто був здібний носити зброю. Командантом міліції наставлено Івана Гайдаша, відомого заступника старого вийта Миколу Очницю. Міліція була укомплектована австрійськими та російськими карабінами, а були їх трохи в селі, самому селі.

Зібрані рішати також, що треба порозуміти з сусідніми селами, щоб вразі не безпеки взаімо собі помагати.

Село Височани лежить від станції Мокре у віддалі 3, а від станції Шаване коло 5 кілометрів. Польські добровольці, або й мали відділи військові підійждати при допомозі залізничників із Загір до Шаваного й даліше в сторону Лупкова. У Шаванім приходило часто до перестрелок, бо в Шаванім була станція української жандармерії. Нападаючи відділи, відбиті від Шаваного, вертались до Загір, а по дорозі старались переводити по селах, отже й у Височанах, реєкції, особливо тоді, як впади до села нечайно.

Дня 19-го грудня 1918 р. відбувся наступ польських добровольців на Команчу, Шаване та Куляшине. Відбиті знід Шаваного при допомозі відділу селян із Предука та Команчі, ці добровольці, підозначені до Загір, впади під вечір до Височан та окружили церкву, де на вечері було зібране все населення. Знаходячися на те, що розпачіється стрілянина поміж добровольцями і височанськими міліцією, та завадки енергійні повстання парохів. О. Коленського, справа збулась мирно, а напасники вийшли з села.

Дня 23. січня польські війська підприняли наступ з трох сторін на Команчу Предуку та Високі. Цієї відлі, що прямував у напрямі Шаваного і Куляшина на Предуку, а в провідних міліціях на Анджі Кухарський — впади до села Височани та почав обстрілювати височанську міліцію. В часі перестрілки ранили з міліції Дмитра Шеремету, а чотирьох спасав від смерті другий член міліції, Павло Качака. Сама міліція не мала чим допомогти з сусідніх сіл, пішла врозсіт, в селі зачались ревізії та арешти.

Під загрозом арештовувати з села та перебувати на еміграції багатьох людей, а між ними Дмитро Кроляк, Іван Гайдаш, Микола Сахар Данилів, Микола Сахар Лупків, Дмитро Очницю.

Вітаєм на другий день арештовано та забрано на Домбе Миколу Сахару, Андрія Гринчу, Михайла Гринчу, Лупку Качака, Івана Левинського, Гриня Оваді, Михайла Качака та Д. Лупка.

Ініціативні громадяни, як Іван Шеремета, Василь Гринчук, Андрій Гринчук та Дмитро Кроляк мусили спершу зупинитися, а показався якимсь селі, як настали спокійніші часи.

Д-р Франц Ковковський.

Ніякий культурний нарід не може обійтися без шкільного Товариства, яке в національній державі стає квітучим державно-освітнього апарату, а в мішаній — доповнює її забезпечення чим ведогатим в освітній роботі. — Скільки більше значення для бездержавного українського народу має "Рідна Школа" в старому краї! Памятати на це!

Грім, що дая в річці шкільні. Не пропущай гриби ніколи. Вернеться, просте й не годом. В міліції між народом. А відстає його відстає. Молоде те поведи. Що у рідній високій школі. Добудати до-вості.

Ювілейний рік 60-ліття "Рідної Школи" використати й для закріплення дотеперішніх й досягнень. Даймо їй тверду основу на будуче півстоліття.

НА ТАТАРСЬКІМ ШЛЯХУ.

(2)

— Як ти далеко моє донько — було сказати, чому моя донька не вилася бі. Я маю подібне — до його сина. Розказуючи їй та трохи інший спосіб. Йому про козачі родини, котрі втрапили свою землю і волю, бо захопили їх шляхтичі, а його сказав, що доньку дам тільки такому, що своїй жінці і своїм дітям забезпечить волю. Журавенко зараз зрозумів мене. Вгадав, що хочи мати шляхтича.

— Шкода, що Кордеш не шляхтич. Він мені дуже припав до вподоби. Такий молодий, а вже козатав наших старшину. Як він вже згабує наступ до нас, хоч йому і годі коштує іти на годі використове, щоб до Ксеню, або щоб і побалувати нас боляй на хвилю загнати. З нею, то треба би показати їй. Все вибірується, то отой обережно і признаю козачий шлях, який веде просто до його. Йому, що Ксеня не для нього. Го ціля, саме тепер чогось то непевний, отже він мусів іти кривими стежками і таким спосібом його дороза пішла по нійш хутір. Журавенко вже питав мене, чи за два-три роки я не дам би Ксеню за його сина. Кадав, що як би я згодився, то він буде пильнувати, щоб і Іван не полюбив якої іншої.

— Ти що йому відповіла? — Я відповіла йому довгою розмовою, що не хотів обривати його короткою відповіддю, що жадною його синови доньку не дам. Батькові тако-го вродило, що здорового, доброго і чесного козача треба

було сказати, чому моя донька не вилася бі. Я маю подібне — до його сина. Розказуючи їй та трохи інший спосіб. Йому про козачі родини, котрі втрапили свою землю і волю, бо захопили їх шляхтичі, а його сказав, що доньку дам тільки такому, що своїй жінці і своїм дітям забезпечить волю. Журавенко зараз зрозумів мене. Вгадав, що хочи мати шляхтича.

— Шкода, що Кордеш не шляхтич. Він мені дуже припав до вподоби. Такий молодий, а вже козатав наших старшину. Як він вже згабує наступ до нас, хоч йому і годі коштує іти на годі використове, щоб до Ксеню, або щоб і побалувати нас боляй на хвилю загнати. З нею, то треба би показати їй. Все вибірується, то отой обережно і признаю козачий шлях, який веде просто до його. Йому, що Ксеня не для нього. Го ціля, саме тепер чогось то непевний, отже він мусів іти кривими стежками і таким спосібом його дороза пішла по нійш хутір. Журавенко вже питав мене, чи за два-три роки я не дам би Ксеню за його сина. Кадав, що як би я згодився, то він буде пильнувати, щоб і Іван не полюбив якої іншої.

— Як ти далеко моє донько — було сказати, чому моя донька не вилася бі. Я маю подібне — до його сина. Розказуючи їй та трохи інший спосіб. Йому про козачі родини, котрі втрапили свою землю і волю, бо захопили їх шляхтичі, а його сказав, що доньку дам тільки такому, що своїй жінці і своїм дітям забезпечить волю. Журавенко зараз зрозумів мене. Вгадав, що хочи мати шляхтича.

— Шкода, що Кордеш не шляхтич. Він мені дуже припав до вподоби. Такий молодий, а вже козатав наших старшину. Як він вже згабує наступ до нас, хоч йому і годі коштує іти на годі використове, щоб до Ксеню, або щоб і побалувати нас боляй на хвилю загнати. З нею, то треба би показати їй. Все вибірується, то отой обережно і признаю козачий шлях, який веде просто до його. Йому, що Ксеня не для нього. Го ціля, саме тепер чогось то непевний, отже він мусів іти кривими стежками і таким спосібом його дороза пішла по нійш хутір. Журавенко вже питав мене, чи за два-три роки я не дам би Ксеню за його сина. Кадав, що як би я згодився, то він буде пильнувати, щоб і Іван не полюбив якої іншої.

було сказати, чому моя донька не вилася бі. Я маю подібне — до його сина. Розказуючи їй та трохи інший спосіб. Йому про козачі родини, котрі втрапили свою землю і волю, бо захопили їх шляхтичі, а його сказав, що доньку дам тільки такому, що своїй жінці і своїм дітям забезпечить волю. Журавенко зараз зрозумів мене. Вгадав, що хочи мати шляхтича.

— Шкода, що Кордеш не шляхтич. Він мені дуже припав до вподоби. Такий молодий, а вже козатав наших старшину. Як він вже згабує наступ до нас, хоч йому і годі коштує іти на годі використове, щоб до Ксеню, або щоб і побалувати нас боляй на хвилю загнати. З нею, то треба би показати їй. Все вибірується, то отой обережно і признаю козачий шлях, який веде просто до його. Йому, що Ксеня не для нього. Го ціля, саме тепер чогось то непевний, отже він мусів іти кривими стежками і таким спосібом його дороза пішла по нійш хутір. Журавенко вже питав мене, чи за два-три роки я не дам би Ксеню за його сина. Кадав, що як би я згодився, то він буде пильнувати, щоб і Іван не полюбив якої іншої.

— Як ти далеко моє донько — було сказати, чому моя донька не вилася бі. Я маю подібне — до його сина. Розказуючи їй та трохи інший спосіб. Йому про козачі родини, котрі втрапили свою землю і волю, бо захопили їх шляхтичі, а його сказав, що доньку дам тільки такому, що своїй жінці і своїм дітям забезпечить волю. Журавенко зараз зрозумів мене. Вгадав, що хочи мати шляхтича.

— Шкода, що Кордеш не шляхтич. Він мені дуже припав до вподоби. Такий молодий, а вже козатав наших старшину. Як він вже згабує наступ до нас, хоч йому і годі коштує іти на годі використове, щоб до Ксеню, або щоб і побалувати нас боляй на хвилю загнати. З нею, то треба би показати їй. Все вибірується, то отой обережно і признаю козачий шлях, який веде просто до його. Йому, що Ксеня не для нього. Го ціля, саме тепер чогось то непевний, отже він мусів іти кривими стежками і таким спосібом його дороза пішла по нійш хутір. Журавенко вже питав мене, чи за два-три роки я не дам би Ксеню за його сина. Кадав, що як би я згодився, то він буде пильнувати, щоб і Іван не полюбив якої іншої.

— Як ти далеко моє донько — було сказати, чому моя донька не вилася бі. Я маю подібне — до його сина. Розказуючи їй та трохи інший спосіб. Йому про козачі родини, котрі втрапили свою землю і волю, бо захопили їх шляхтичі, а його сказав, що доньку дам тільки такому, що своїй жінці і своїм дітям забезпечить волю. Журавенко зараз зрозумів мене. Вгадав, що хочи мати шляхтича.

— Шкода, що Кордеш не шляхтич. Він мені дуже припав до вподоби. Такий молодий, а вже козатав наших старшину. Як він вже згабує наступ до нас, хоч йому і годі коштує іти на годі використове, щоб до Ксеню, або щоб і побалувати нас боляй на хвилю загнати. З нею, то треба би показати їй. Все вибірується, то отой обережно і признаю козачий шлях, який веде просто до його. Йому, що Ксеня не для нього. Го ціля, саме тепер чогось то непевний, отже він мусів іти кривими стежками і таким спосібом його дороза пішла по нійш хутір. Журавенко вже питав мене, чи за два-три роки я не дам би Ксеню за його сина. Кадав, що як би я згодився, то він буде пильнувати, щоб і Іван не полюбив якої іншої.

— Як ти далеко моє донько — було сказати, чому моя донька не вилася бі. Я маю подібне — до його сина. Розказуючи їй та трохи інший спосіб. Йому про козачі родини, котрі втрапили свою землю і волю, бо захопили їх шляхтичі, а його сказав, що доньку дам тільки такому, що своїй жінці і своїм дітям забезпечить волю. Журавенко зараз зрозумів мене. Вгадав, що хочи мати шляхтича.

— Шкода, що Кордеш не шляхтич. Він мені дуже припав до вподоби. Такий молодий, а вже козатав наших старшину. Як він вже згабує наступ до нас, хоч йому і годі коштує іти на годі використове, щоб до Ксеню, або щоб і побалувати нас боляй на хвилю загнати. З нею, то треба би показати їй. Все вибірується, то отой обережно і признаю козачий шлях, який веде просто до його. Йому, що Ксеня не для нього. Го ціля, саме тепер чогось то непевний, отже він мусів іти кривими стежками і таким спосібом його дороза пішла по нійш хутір. Журавенко вже питав мене, чи за два-три роки я не дам би Ксеню за його сина. Кадав, що як би я згодився, то він буде пильнувати, щоб і Іван не полюбив якої іншої.

було сказати, чому моя донька не вилася бі. Я маю подібне — до його сина. Розказуючи їй та трохи інший спосіб. Йому про козачі родини, котрі втрапили свою землю і волю, бо захопили їх шляхтичі, а його сказав, що доньку дам тільки такому, що своїй жінці і своїм дітям забезпечить волю. Журавенко зараз зрозумів мене. Вгадав, що хочи мати шляхтича.

— Шкода, що Кордеш не шляхтич. Він мені дуже припав до вподоби. Такий молодий, а вже козатав наших старшину. Як він вже згабує наступ до нас, хоч йому і годі коштує іти на годі використове, щоб до Ксеню, або щоб і побалувати нас боляй на хвилю загнати. З нею, то треба би показати їй. Все вибірується, то отой обережно і признаю козачий шлях, який веде просто до його. Йому, що Ксеня не для нього. Го ціля, саме тепер чогось то непевний, отже він мусів іти кривими стежками і таким спосібом його дороза пішла по нійш хутір. Журавенко вже питав мене, чи за два-три роки я не дам би Ксеню за його сина. Кадав, що як би я згодився, то він буде пильнувати, щоб і Іван не полюбив якої іншої.

— Як ти далеко моє донько — було сказати, чому моя донька не вилася бі. Я маю подібне — до його сина. Розказуючи їй та трохи інший спосіб. Йому про козачі родини, котрі втрапили свою землю і волю, бо захопили їх шляхтичі, а його сказав, що доньку дам тільки такому, що своїй жінці і своїм дітям забезпечить волю. Журавенко зараз зрозумів мене. Вгадав, що хочи мати шляхтича.

— Шкода, що Кордеш не шляхтич. Він мені дуже припав до вподоби. Такий молодий, а вже козатав наших старшину. Як він вже згабує наступ до нас, хоч йому і годі коштує іти на годі використове, щоб до Ксеню, або щоб і побалувати нас боляй на хвилю загнати. З нею, то треба би показати їй. Все вибірується, то отой обережно і признаю козачий шлях, який веде просто до його. Йому, що Ксеня не для нього. Го ціля, саме тепер чогось то непевний, отже він мусів іти кривими стежками і таким спосібом його дороза пішла по нійш хутір. Журавенко вже питав мене, чи за два-три роки я не дам би Ксеню за його сина. Кадав, що як би я згодився, то він буде пильнувати, щоб і Іван не полюбив якої іншої.

— Як ти далеко моє донько — було сказати, чому моя донька не вилася бі. Я маю подібне — до його сина. Розказуючи їй та трохи інший спосіб. Йому про козачі родини, котрі втрапили свою землю і волю, бо захопили їх шляхтичі, а його сказав, що доньку дам тільки такому, що своїй жінці і своїм дітям забезпечить волю. Журавенко зараз зрозумів мене. Вгадав, що хочи мати шляхтича.

— Шкода, що Кордеш не шляхтич. Він мені дуже припав до вподоби. Такий молодий, а вже козатав наших старшину. Як він вже згабує наступ до нас, хоч йому і годі коштує іти на годі використове, щоб до Ксеню, або щоб і побалувати нас боляй на хвилю загнати. З нею, то треба би показати їй. Все вибірується, то отой обережно і признаю козачий шлях, який веде просто до його. Йому, що Ксеня не для нього. Го ціля, саме тепер чогось то непевний

засядячи моменті
гає \$ 73.

Прокураторові
др Василь Блава
Ванчицький.

В год. 1245 с
промови. Після
півноч на зару
майже віптори год

Пан Пятічко
цілну стану за
— Я чув, що
завести злодій,
мисля до моєх та
— Так, — відп
ний службовц
бачити його?
— Певно! Йому
ти в хату тах
збуду моє жіно
довдається від
робити.

ОТСІ ТВОРИ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА

ПРОДАЄТЬСЯ ПО ЗНИЖЕНИЙ ЦІНІ:
ГАРДАМАКИ або ІЛЮСТРАЦІЙНИЙ КОБЗАР Т. Шевченка з дуже гарними ілюстраціями, австрійський артист А. Г. Савітський. Формат книжки 14х17. В паперовій оправі \$3.50. Телер ...
В золотистій оправі \$4.50. Телер ...
В гарній акуксованій оправі \$6.00. Телер ...

КОБЗАР Т. ШЕВЧЕНКА, сторін 707, опрацьований. Ціна \$2.50. Телер ...
КОБЗАР Т. ШЕВЧЕНКА, сторін 309, видання Українського Сава. Ціна \$1.50. Телер ...

ТВОРИ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА, в 3-ох томах, гарній оправа. Ціна \$8.50. Телер ...
ТВОРИ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА, в 5-ох томах, завішана оправа. Ціна \$15.00. Телер ...

Повний список книжок знаходиться в кожній товарній бібліотеці, як таке і в кожній українській хаті.

Замовляти разом з належністю слати до:
"СВОБОДА",
81-83 GRAND ST., (P. O. Box 346) JERSEY CITY, N. J.

НОТИ! НОТИ! НОТИ!

УКРАЇНСКА ШУМКА, фортеп'яно, муз. В. Зентарського ... \$ 50
УКРАЇНСКА ДУМКА, ч. 1, фортеп'яно, муз. В. Зентарського ... 65
УКРАЇНСКА ДУМКА, ч. 2, фортеп'яно, муз. В. Зентарського ... 65
СОНИШЕ НІЗЕНКО, ВЕЧІР БІЗЕНЬКО, три мелодії української пісні на фортеп'яно, муз. В. Зентарського ... 35
КОЗАК (Сторінка вільна від води), фортеп'яно, муз. С. Манюшка ... 75
ЗВУКИ УКРАЇНИ, збірник з 600 пісень над нотами, Дм. Андріяка ... 5.50
ЗВУКИ УКРАЇНИ, українські пісні над нотами на одній половині з повним текстом, збірка Дм. Андріяка, нотний зшиток по 40 цит. ... 1.50
ЗАСВІСТАЛИ КОЗАЧЕНЬКИ, марш з опери "Нормани", фортеп'яно, муз. М. Лисенка ... 50
ЗАКУВАЛА ТА СІВА ЗОЗУЛЯ, фортеп'яно, муз. П. Шинського ... 50
ДІВЧА В СИНЬХ СТОПЦІХ, 2 ОП: ЗА ГАЕМ, ГАЕМ, фортеп'яно, муз. (дуже легка), збірка М. Естельман ... 35
201 УКРАЇНСЬКІ НАРОДНІ ПІСНІ на піані з словами, опр. ... 2.50
УКРАЇНСЬКІ НАРОДНІ ПІСНІ на піані з словами, збірка Василь Барвінський ... 1.00
УКРАЇНСЬКІ НАРОДНІ ПІСНІ на скрипку і піані, збірка і опрацювання Михайло О. Гайворонського ... 1.00
СЕРЕДНА (Вірня пісня), скрипка, муз. М. О. Гайворонського в супроводі фортеп'яно ... 30
ДУМКА, скрипка, муз. в супр. фор. муз. М. О. Гайворонського ... 30
ПРЕДУДІ ВАСИЛЯ БАВРИНСЬКОГО (4 композиції) ... 70
ТВОРИ на фортеп'яно Василь Барвінський (1 композиція) ... 75
26. УКРАЇНСЬКІ МАРШІ на фортеп'яно, збірка Е. Турала ... 1.25
27. УКРАЇНСЬКІ ТАНЦІ на фортеп'яно, збірка Е. Турала ... 1.25
28. УКРАЇНСЬКІ ТАНЦІ на фортеп'яно, збірка Е. Турала ... 1.25

Коли замовити на суму понад \$5.00, відстане \$0.00; опустити понад \$5.00, 20% опустити. Замовляти разом з належністю слати на адресу:
"СВОБОДА",
81-83 GRAND ST., (P. O. Box 346) JERSEY CITY, N. J.

КНИЖКИ В АНГЛІЙСЬКІЙ МОВІ, ЯКІ МОЖНА НАБУТИ В КИТАРИНІ СВОБОДИ.

Books in the English language.
VOICE FROM UKRAINE, Biographical Sketch and translations from the works of Ivan Franko by Percival Cundy ... \$ 50
THE KOVZAR OF THE UKRAINE, being select poems of Taras Shevchenko done into English verse with biographical fragments by Alexander Jardine Hunter, illustrated ... \$1.25
UKRAINE, THE LAND AND ITS PEOPLE, by Stephen Rudnitsky, Ph. D. (containing full-size maps) ... \$1.75
All three books for \$3.00.

Замовляти разом з належністю слати на адресу:
"СВОБОДА",
P. O. Box 346, Jersey City, N. J.

НОВИЙ УКРАЇНСЬКИЙ МОЛИТВЕННИК ВІРЮ

Потверджений гр.-кат. митрополитом о. о. о. Значення податня оправа, дуже гарний друк і папір. Ціна ... 75 ц.
Замовляти разом з належністю слати до книгарні СВОБОДА.
"СВОБОДА", P. O. Box 346, JERSEY CITY, N. J.

ЯК ПРИКРАШАВАЛИСЯ СТАРИННІ РИМЛЯНИ.

Коли хтось думає, що лише тільки жінка думає заботити над цим, якби то причепу-ритися і прикрасити, то помиляється. Ось виймок з "простої витогот" для Римлянок перед 19 століття, з книжки "Горіда п. з. Рим".
— Вечером Сабіна, тодішній звичаєм, вимастила собі лице розробленим хлібом, розомоченим у молоко ослиці. Ця верства висохла через ніч. Завдалось, що Сабіна мала лице з гіпсу, який потіскав і повіднавала кусини м. Згадаймо, що займала брови, волосся та виправляла зуби.

Справедливо каже Люкція:
— Колиб хто побачив таку паню, як вона пробудиться, думав би, що бачить малу або павичку.

Якби жінка встала з ліжка, перекотилась Сабіна до іншої кімнати, де на неї ждали невідомі. Ці невідомі, хоч часто походили з латинських сіл, мали все грецькі імена. Одна держити мидицю з горчичним висалом молоком, ніжню змиває губкою з лиця засохлу хлібову масу, яку звали катапезом. Як же лише відачі, чи інша невідомі натирала її білою, з старанно вигладженого металу, злату. Та насамперед духає на металеве зеркала, яке зараз подає Сабіні. Пані нохач зеркала то по запаху пізнає, чи сина невідомі здорова і чи пахне, чи Фіале жувава від рана приписані їй пастельки. Бо невідомі мусить згочувати саниною білою, який натирала їй лице.

Косметики замикали в скриньках зі слонової кістки і хрустало. Це були найцінніші предмети жіночої туалету. Крім білани, яке робили з олова, все інше було продукцією звіринного або ростиного світа.

Коли Фіале натирала лице своєї пані, третя невідомі малювала їй брови і вій чорним, густим пілном, який робили з олова й антимону або бісмута. Четверта дівчина палала зуби своєї пані. Насамперед подає живицю з острова Хіос. Живицю що Римлянки жувави по ранку. Крім того приносили на золоті підставки онисовий флакончик, в якому розпушували мило пумек. Цю мшану забарлювали різно, додаючи марморного порошку. Цю мшану чистили штучні зуби. Телер зуби, зроблені з слонової кістки, які опрацьовані в золото, Мастіке вложила в Сабініні ясна.

Потім ішли невідомі чешуть Сабіну. В першому столі по Хр. дуже модно було

ПІ ОСЛІПЮЮЧО БІЛА. РУКАВИ НА ШІЛУ ДОЖИВУ НАПЕРЕД РОЗПРЕТІ ТА ЛІШЕ ПОПІЗНАНИЙ СТИЖКАМИ. ВІКІРІ ГОРІСТИ ОБИШІЙ БАГНЯНОЮ СТИЖКОЮ ШИРОКОЮ НА ДВА ПАЛЬЦІ. ТАКА САМА СТИЖКА ЗОЛУТУ. ТУНІКУ В НАСІ ПІДЗАВУВАЛИ БІЛОЮ СТИЖКОЮ, ТАК, ЩОБІ СПАДАЛА ГАРНИМИ ФАЛДАМИ ТА ЩОБІ ВИЗІВІВ ЛІПІД НЕ ЛИШЕ КІСЦЬ НОГІ. ТРЕБА ВЖЕ ЛИШЕ ЗАКІНУТИ ПІД ПЛЕЧЕ І РУКУ САБІНИ ШИРОКИЙ БІЛИЙ ПАНШ.

Пі осліплюючо біла. Рукави на шілу доживу наперед розпретї та ліше попїзнаний стїжками. Вікірі горїсти обїшїй багняною стїжкою шїрокою на два пальці. Така сама стїжка золути. Тунїку в насї підзавуваї бїлою стїжкою, так, щобї спадала гарнїми фалдами та щобї визївїв лїпїд не лїше кїсць ногї. Треба вжє лїше закїнути під плєчє і руку Сабїні шїрокий бїлий панш.

Зі скринок виймають по черзі: нашітчик з трох шнурів жемчугів, пару ковтівок, два наметники з розетами та різьбленим листям і шнїшчїтї перстїнї — по два на кожїй палець обох рук, та вїдмїдїл середнього.

Прїстроївшись так у дорогочїстї, панї готує до вїходу. Тодї жє до лїктїну (нослїку), а доволка неї ступають кїнки та невідомї.

Бїла не їде невідомїм з вїдм. (вахармер) іє пер афїріканських птахїв. Лїворуч їде їнша з рїжкокопїровою парасолькою, опрацьовано в бамбусов-тростїну. На знак панї засонное вонї від сїнї.

Сабїна не забула для холоджєння рук узїти кулю з скєяного хрустало — бо старїні думали, що цїй мїнерал є лїд, вїтворений насїдком великого холоду, а який нїколи не топїться. Вїкїні на рамена поставїла малою о-своєного вїду, з роду, званого вушїви Епїдаур.

На рїжні способи укладали волосся. Найпрїкрїша причоску служив невідомї, якї раузар на перїну подає Сабїні зеркала то наперед то збїду. Старїні зеркала не бу-ли з скла, лїше з старанно вигладженого металу, злату.

Пїсля волосся черга на нїгї. Дуже обережно беруть Сабїну руки, чїстїть і виглад-жують нїгї на кожїм пальці по черзі малими сїрїбними шїпчиками та ножиком, якого тоді живили замїсть нїжї.

Правили, гладї нїгї, кра-сїї тіла, були колючою умо-виною гарної рїки. Тїмбїльшє дїбали про рїку, що тоді не носили рукавичок. Тому старїно усудовили найдрїбнїшї сканї з недовгами при помочї рїжїх пїлївї і ростинонїх або мїнеральнїх порошків.

Таксамо старїно пелєкали нїгї на пальцїх нїг. Легко це поєнїсїти, коли згадаємо, що нїмї найобїгастїї жїнки не носили панїч, палїцї нїг не були вїдкритї, бо обува її, це були звичайно лїше пїдошїви, прикрїпленї ремїнцїми.

Сабїніні рїчї були поєкданї в гарнїх скрїнїх, уставлєнїх поїрї стїни. На скрїнїх булї вїдповїданї написи. Сабїна говорила, який одїд бажанє надїгнати, невідомї бїгли як стїїя вїнувати потрїбнїй одїг.

Та насамперед надїдали на рїчї своєї панї червїки з бїлої шкїри. Старїні одїгї легко було вїбрати. Матерїя, з якїї зроблені верхня тунїка, а барва з мїлїтїської вонї, а барва

МІТИНГІ ВІДПІЛІ У.Н.СОНЗИ

ЛОНДОН, 18. В. Тон. Австралія, С.В. від. ...

ЛОНДОН, 18. В. Тон. Австралія, С.В. від. ...

ЛОНДОН, 18. В. Тон. Австралія, С.В. від. ...

ЛОНДОН, 18. В. Тон. Австралія, С.В. від. ...

ЛОНДОН, 18. В. Тон. Австралія, С.В. від. ...

ЛОНДОН, 18. В. Тон. Австралія, С.В. від. ...

ЛОНДОН, 18. В. Тон. Австралія, С.В. від. ...

ЛОНДОН, 18. В. Тон. Австралія, С.В. від. ...

ЛОНДОН, 18. В. Тон. Австралія, С.В. від. ...

ЛОНДОН, 18. В. Тон. Австралія, С.В. від. ...

ЛОНДОН, 18. В. Тон. Австралія, С.В. від. ...

ЛОНДОН, 18. В. Тон. Австралія, С.В. від. ...

ЛОНДОН, 18. В. Тон. Австралія, С.В. від. ...

ЛОНДОН, 18. В. Тон. Австралія, С.В. від. ...

ЛОНДОН, 18. В. Тон. Австралія, С.В. від. ...

ЛОНДОН, 18. В. Тон. Австралія, С.В. від. ...

ЛОНДОН, 18. В. Тон. Австралія, С.В. від. ...

ЛОНДОН, 18. В. Тон. Австралія, С.В. від. ...

ЛОНДОН, 18. В. Тон. Австралія, С.В. від. ...

ВІДПІЛІ ВІДПІЛІ

ЛОНДОН, 18. В. Тон. Австралія, С.В. від. ...

ЛОНДОН, 18. В. Тон. Австралія, С.В. від. ...

ЛОНДОН, 18. В. Тон. Австралія, С.В. від. ...

ЛОНДОН, 18. В. Тон. Австралія, С.В. від. ...

ЛОНДОН, 18. В. Тон. Австралія, С.В. від. ...

ЛОНДОН, 18. В. Тон. Австралія, С.В. від. ...

ЛОНДОН, 18. В. Тон. Австралія, С.В. від. ...

ЛОНДОН, 18. В. Тон. Австралія, С.В. від. ...

ЛОНДОН, 18. В. Тон. Австралія, С.В. від. ...

ЛОНДОН, 18. В. Тон. Австралія, С.В. від. ...

ЛОНДОН, 18. В. Тон. Австралія, С.В. від. ...

ЛОНДОН, 18. В. Тон. Австралія, С.В. від. ...

ЛОНДОН, 18. В. Тон. Австралія, С.В. від. ...

ЛОНДОН, 18. В. Тон. Австралія, С.В. від. ...

ЛОНДОН, 18. В. Тон. Австралія, С.В. від. ...

ЛОНДОН, 18. В. Тон. Австралія, С.В. від. ...

ЛОНДОН, 18. В. Тон. Австралія, С.В. від. ...

ЛОНДОН, 18. В. Тон. Австралія, С.В. від. ...

ЛОНДОН, 18. В. Тон. Австралія, С.В. від. ...

ВІДПІЛІ ВІДПІЛІ

ЛОНДОН, 18. В. Тон. Австралія, С.В. від. ...

ЛОНДОН, 18. В. Тон. Австралія, С.В. від. ...

ЛОНДОН, 18. В. Тон. Австралія, С.В. від. ...

ЛОНДОН, 18. В. Тон. Австралія, С.В. від. ...

ЛОНДОН, 18. В. Тон. Австралія, С.В. від. ...

ЛОНДОН, 18. В. Тон. Австралія, С.В. від. ...

ЛОНДОН, 18. В. Тон. Австралія, С.В. від. ...

ЛОНДОН, 18. В. Тон. Австралія, С.В. від. ...

ЛОНДОН, 18. В. Тон. Австралія, С.В. від. ...

ЛОНДОН, 18. В. Тон. Австралія, С.В. від. ...

ЛОНДОН, 18. В. Тон. Австралія, С.В. від. ...

ЛОНДОН, 18. В. Тон. Австралія, С.В. від. ...

ЛОНДОН, 18. В. Тон. Австралія, С.В. від. ...

ЛОНДОН, 18. В. Тон. Австралія, С.В. від. ...

ЛОНДОН, 18. В. Тон. Австралія, С.В. від. ...

ЛОНДОН, 18. В. Тон. Австралія, С.В. від. ...

ЛОНДОН, 18. В. Тон. Австралія, С.В. від. ...

ЛОНДОН, 18. В. Тон. Австралія, С.В. від. ...

ЛОНДОН, 18. В. Тон. Австралія, С.В. від. ...

ВІДПІЛІ ВІДПІЛІ

ЛОНДОН, 18. В. Тон. Австралія, С.В. від. ...

ЛОНДОН, 18. В. Тон. Австралія, С.В. від. ...

ЛОНДОН, 18. В. Тон. Австралія, С.В. від. ...

ЛОНДОН, 18. В. Тон. Австралія, С.В. від. ...

ЛОНДОН, 18. В. Тон. Австралія, С.В. від. ...

ЛОНДОН, 18. В. Тон. Австралія, С.В. від. ...

ЛОНДОН, 18. В. Тон. Австралія, С.В. від. ...

ЛОНДОН, 18. В. Тон. Австралія, С.В. від. ...

ЛОНДОН, 18. В. Тон. Австралія, С.В. від. ...

ЛОНДОН, 18. В. Тон. Австралія, С.В. від. ...

ЛОНДОН, 18. В. Тон. Австралія, С.В. від. ...

ЛОНДОН, 18. В. Тон. Австралія, С.В. від. ...

ЛОНДОН, 18. В. Тон. Австралія, С.В. від. ...

ЛОНДОН, 18. В. Тон. Австралія, С.В. від. ...

ЛОНДОН, 18. В. Тон. Австралія, С.В. від. ...

ЛОНДОН, 18. В. Тон. Австралія, С.В. від. ...

ЛОНДОН, 18. В. Тон. Австралія, С.В. від. ...

ЛОНДОН, 18. В. Тон. Австралія, С.В. від. ...

ЛОНДОН, 18. В. Тон. Австралія, С.В. від. ...